

نقطه‌ی کور غرب:

جنگ نادیده‌انگاشته‌شده‌ی کوردها در سوریه

درک وال

ترجمه‌ی فواد کیکانلی، مینا پوینده

نقل قول حاضر از جانب اوباما و کامرون ساده است: «دولت اسلامی که سر می‌برد، خطری برای بشریت است، بنابراین نیروهای غربی باید به خاور میانه بازگردند.» با این حال این نقل قول بر شواهد تجربی استوار نیست. در سال ۲۰۰۳ جرج بوش و تونی بلر از سلاح‌های کشتار جمعی ناموجود و جهادی‌های اسلامی بنیادگرای ناموجود، برای توجیه حمله به عراق استفاده کردند. [وضعیت] عراق از یک [حکومت] تمامیت‌خواه سکولار به هرج و مرج و آشوب تغییر شکل داد: در عوض، هرج و مرج و مخالفت با اشغال زمینه‌ساز جنبش جهادست‌ها شد.

حمایت غرب از مخالفان اسد در سوریه، به [گروه] موسوم به «دولت اسلامی» این امکان را داد که منطقه را تصرف کند. داعش قادر بود مقادیر زیادی سلاح سنگین که از طرف ایالات متحده و هم‌پیمانانش تامین شده بود را به چنگ آورد. بنابراین، منتقدین این طور استدلال می‌کنند که اگر مداخله‌ی ایالات متحده سبب به وجود آمدن یا دست کم تسریع عظیم رشد هیولا شده باشد، مداخله‌ی بیشتر، بی شک سبب تامین اسلحه‌ی بیشتر، حمایت بیشتر و هرج و مرج بیشتر برای دولت اسلامی می‌شود که با آن به رشد خود ادامه دهد. دلیل دیگر برای شک کردن به اظهار نظر [فوق] این واقعیت است که آن دسته از مخالفان داعش که بیشترین موفقیت را داشته‌اند، نه تنها از جانب غرب حمایت نمی‌شوند که به طور موثر با یکی از اعضای ناتو در جنگ هستند. اگر «جنگ علیه ترور» واقعیت داشت، کلمات کوبانی، روژئاوا و ی پ گ بیش از تاریخ ازدواج جرج کلونی روی صفحه‌ی تلویزیون مان نقش می‌بست. در واقع، تعداد کمی از ما به اندازه‌ی کافی درباره‌ی جنگ فراموش‌شده‌ی خاورمیانه می‌دانیم. این جنگی است که داعش، تا چند روز پیش، بازنده‌ی آن بود. اما یکی از کشورهای عضو ناتو [به جنگ] پیوست تا به شکست دادن نه جهادی‌های جلاد که مخالفان توانمندشان کمک کند.

همانطور که نوشتیم، کوبانی واقع در منطقه‌ی عمدتاً کردنشین سوریه، زیر تهدید داعش به سر می‌برد که از دو هفته پیش شهر را محاصره کرده است. نیروهای داعش از تمام منطقه با تانک‌ها و موشک‌های دزدی از نیروهای عراقی که توسط ایالات متحده و قطر تامین شده بودند، تجهیز شده و به حملات گسترده‌ای به شهر که در مرز ترکیه واقع شده، دست زدند. در بیشتر رسانه‌ها چیزی از کوبانی نمی‌شنوید و تا به حال در سخنرانی‌های اوباما و کامرون نیز چیزی در این باره شنیده نشده است. اینها کردهایی هستند که توسط غرب حمایت نمی‌شوند و اشاره به موجودیت آنها عملن [اشاره] به تهدید موجود است. چندین دهه است کردها، که گفته می‌شود بزرگترین ملت بدون دولت هستند و در ترکیه، سوریه، عراق و ایران پراکنده شده‌اند، برای خودمختاری می‌جنگند. حزب کارگران کردستان ترکیه (پ ک ک) در سال ۱۹۹۹ شاهد دستگیری رهبر خود اوجالان بود. او [هنوز] در زندان است. در نتیجه‌ی جنگ داخلی در سوریه، کردها جمهوری خودگردانی تاسیس کرده‌اند که شامل سه کانتون است. کوبانی یکی از این کانتون‌هاست. مجموع این سه کانتون با نام روژئاوا (کردستان غربی) شناخته می‌شوند. چندین سال است که مردمان روژئاوا با داعش و دیگر جهادی‌ها نظیر جبهه‌النصره می‌جنگند. وقتی داعش هزاران ایزدی را در عراق مورد تهدید قرار داد، بسیاری را کشت و گویا بسیاری دیگر را مجبور به بردگی کرد، خشم جامعه‌ی جهانی را برانگیخت. تا حد زیادی فراموش شده که یگان‌های مدافع خلق (ی پ گ)، نیروی مدافع جامعه در روژئاوا، از کوه‌های سنگال گذر کرده و جان بسیاری از ایزدی‌ها را نجات دادند.

در حالی که روژئاوا به عنوان ناحیه‌ای کوردنشین شناخته شده، کثرت‌گرایی سیاسی و مذهبی [در منطقه] به شدت ترویج و تبلیغ می‌شود. شبه‌نظامیان مسیحی سوریه متحدین ی پ گ هستند که [در عین حال] جنگجویان عرب و ارمنی را هم جذب خود می‌کند. بیشتر کوردها مسلمان سنی و بخشی از آنها ایزدی هستند. حزب اتحاد دموکراتیک کوردستان (پ ی د) معمولن به عنوان حزب خواهر پ ک ک شناخته می‌شود اما تعداد زیادی احزاب سیاسی کورد و غیر کورد نیز در روژئاوا وجود دارند. [این] حزب تحت پوشش پ ک ک مدافع آزادی احزاب، فمینیسم و خودگردانی است. پ ک ک که در اصل یک سازمان مارکسیست - لنینیست بوده خود را مشخصن یک سازمان سیاسی آنارشویست می‌بیند که از ایده‌های موری بوکچین، آنارشویست سوسیال‌اکولوژیست آمریکایی الهام می‌گیرد.

آنارشویستی از شمال لندن که از منطقه‌ی روژئاوا دیدار کرده متوجه شده که آنها تجربه‌ی دموکراتیک منحصر به فردی را از سر می‌گذرانند: «ما به جلسه‌ی یکی از کمون‌ها رفتیم که در محله‌ی کرنیش در شهر قامشلی برگزار می‌شد.

افراد حاضر در جلسه شانزده یا هفده نفر بودند. اکثریت آنان را زنان جوان تشکیل می‌دادند. ما بحثی عمیق و طولانی درباره‌ی فعالیت‌ها و مسئولیت‌های آنها داشتیم. آنها به ما گفتند که در محله‌ی آنها ده کمون وجود دارد و تعداد اعضای هر کمون شانزده نفر است. آنها گفتند: «ما مثل یک جامعه عمل می‌کنیم. کارهای ما شامل ملاقات با مردم، شرکت در جلسات هفتگی، بررسی مشکلات محلی که در آن مستقر هستیم، محافظت از مردم جامعه و رسیدگی به مشکلات آنها، جمع‌آوری زباله‌های منطقه، محافظت از محیط زیست و شرکت در جلسات بزرگتر به منظور گزارش دادن آنچه در طول هفته‌ی قبل اتفاق افتاده، است.» در جواب یکی از سوال‌هایم آنها تاکید کردند که هیچ‌کس، از جمله احزاب سیاسی، در تصمیم‌گیری‌های آنها دخالت نمی‌کند و تمام تصمیمات جمعی گرفته می‌شود.» دیگران نیز با ارجاع به زاپاتیست‌های مکزیکی روژئاوا را چیاپاس خاورمیانه می‌نامند.

منشور روژئاوا، و فرم قانون اساسی ماندش، سندی قابل توجه است. در این منشور آمده است: «[ما] مردم مناطق خودمختار دموکراتیک؛ کوردها، عرب‌ها، آشوری‌ها، تورکمن‌ها، ارمنی‌ها و چچنی‌تبارها، با توسل به اراده‌ی آزاد؛ برای تضمین حصول عدالت، آزادی، دموکراسی و حقوق زنان و کودکان مطابق با اصول زیست‌محیطی، آزادی بیان و عقیده، تساوی و برابری حقوقی، بدون وجود هیچ‌گونه تبعیض مبتنی بر نژاد، مذهب، عقیده، مکتب یا جنسیت، برای دست‌یابی به زیربنای اخلاقی و سیاسی یک جامعه‌ی دموکراتیک و به منظور کنشی جمعی با درک متقابل و همزیستی، در عین حفظ تنوع و احترام به حق تعیین سرنوشت و حق دفاع از خود مردم، این منشور را به ثبت می‌رسانیم... این مناطق خودمختار دموکراتیک، مفهومی به نام دولت - ملت یا تاسیس دولت بر اساس قدرت نظامی، مذهب و یا تمرکزگرایی را، به رسمیت نمی‌شناسد.» فمینیسم درون این ایدئولوژی، حاکی از تعهدی عمیق است: سی درصد از اعضای پ گ ک زن هستند و دیدن یگان‌هایی صرفن با اعضای زن درون پ گ ک اصلن اتفاق عجیبی نیست و زنان، همانند مردان از بالاترین مدارج نظامی برخوردار هستند.

روژئاوا، نمونه‌ای است که [در درون خود] تهدیدی را هم حمل می‌کند، جامعه‌ای آنارشویست و خودگردان، با آرمان‌های زیست‌محیطی، که هنوز معلوم نیست آنقدر اتوپایی که به نظر می‌رسد، هست یا نه، با این حال دنیای غرب، به جایگزینی نظم کاپیتالیستی با چنین بی‌نظمی اتوپایی‌ای، و به دردهای ناشی از انتشار این ایده، علاقه‌ی چندانی ندارد. هم‌پیمانان ایالات متحده و انگلستان، تمام آن چیزی که ما نیاز داریم درباره‌ی «جنگ علیه ترور» بدانیم، به ما نشان می‌دهند.

کشورهایی مثل عربستان سعودی، کشوری که گردن زدن محکومین در آن اتفاقی روزمره است، جامعه‌ی ال. جی. بی. تی* در آن حقی ندارد، زنان در آن مجاز به رانندگی نیستند و درست مثل داعش، کلیسا، مسجد شیعیان یا هر فرم دیگری از مذهب به غیر از برداشت خاص و محدودی از اسلام وهابی را، تحمل نمی‌کند. قطر نیز مانند عربستان سعودی جهادی‌های بنیادگرا را پشتیبانی مالی می‌کند و نهایتن بحرین، کشوری که مردم خود را به شدت سرکوب کرده است.

لیست این متحدین فراخوانده شده به نبرد، عرق شرم به پیشانی می‌آورد، چرا که شامل برخی از غیردموکراتیک‌ترین دولت‌های موجود بر روی سیاره‌ی ماست. فهرستی از غول‌های نفتی. هم‌چنین کوردهایی که در عراق توسط ایالات متحده تسلیح و حمایت می‌شوند، متعلق به سازمان سیاسی رقیب حزب اتحاد دموکراتیک کوردستان (پ ی د) است و این سوظن را تقویت می‌کند که در واقع، دلیل اصلی مداخله‌ی آمریکا، جهت حرکتی نیروهای داعش به سمت مراکز خرید و مراکز آمریکایی موجود در کوردستان عراق است. به همین دلیل، هر چقدر صدای فراخوان ائتلاف ضد داعش در جهان بلند است، به همان مقدار، ی پ گ به مثابه موثرترین نیروی مقابله با این نیرو، نادیده گرفته می‌شود.

ترکیه، متحد دیگر ناتو، به عنوان بخشی از نبردی دیرپا با نیروهای کورد، متهم به حمایت از داعش است. ترکیه از جنگ رودررو با داعش خودداری می‌کند و مرزهایش را برای جهادی‌های مشتاق به پیوستن به داعش باز گذاشته است، و آزادی اخیر ۴۹ گروگان ترک اسیر گروه داعش، از نوعی معامله بین دولت ترکیه و اسلامیت‌های داعش خبر می‌دهد. دولت ترکیه، همیشه احزاب کورد را به شدت سرکوب کرده، و در حال حاضر برای ایجاد نوعی منطقه‌ی حائل بین ترکیه و سوریه تلاش می‌کند که خود نیازمند حذف روزتاوا و جایگزینی آن با ارتش ترکیه است. دولت ترکیه همچنین عملن از عبور هزاران کوردی که مشتاق به عبور از مرز و پیوستن به مقاومت علیه داعش برای در هم شکستن محاصره‌ی شهر کوبانی، هستند، جلوگیری می‌کند. ادعا شده است، ۸۰۰ میلیون دلار نفت توسط داعش در ترکیه به فروش رسیده است و گفته می‌شود جهادی‌های داعش در ترکیه و توسط ارتش آن کشور آموزش نظامی دیده‌اند.

داعش، امروز، تمام نیروهایش را در برابر موثرترین نیروی مخالفش، [یعنی] ی پ گ و تعهد مستقل و دموکراتیک آن متمرکز کرده است. در کوبانی، نیروهای هراسناک داعش، که ظاهرن غرب با آنها در حال جنگ است، به لطف کمک غرب و متحدینش، پشت دروازه‌های شهر مشغول درهم کوبیدن مواضع کوردها هستند.

طنز تلخ ژئوپلتیک نمی‌تواند از این شفاف‌تر باشد: داعش، مسلح به سلاح‌های آمریکایی غنیمت گرفته شده‌ای که مانند سیل به منطقه روان شده است و ترکیه، یک عضو ناتو، در حال تقویت تروریسم - همان موجودیتی که ناتو بر علیه‌اش می‌جنگد - در برابر جنبش دموکراتیکی است که با داعش در حال نبرد است.

برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که آمریکا به مواضع داعش در اطراف کوبانی حمله‌ی هوایی کرده، اما نظراتی هم وجود دارد که این حملات را موثر نمی‌داند، مریم کوبانی یکی از فرماندهان یگان‌های مدافع زنان از ی پ گ، در شنبه ۲۷ سپتامبر می‌نویسد که این حملات به نیروهای داعش اصابت نکرده است.

مداخلات انگلستان و ایالات متحده، چیزی به غیر از بدبختی برای خاورمیانه به ارمغان نیاورده است، سکوت اوباما و کامرون در برابر سرکوب ملت کورد در ترکیه، نشان‌دهنده‌ی این نکته است که «جنگ علیه ترور» بیشتر لفاظی است تا واقعیت. هر کدام از ما که خواهان جوامعی مبتنی بر پلورالیسم، خودگردانی، احترام به حقوق اقلیت و توانمندسازی زنان در عرصه‌های مختلف هستیم، باید از رهبران برگزیده‌مان بر سر شکستشان مبنی بر به چالش کشیدن مخالفت دولت ترکیه با روژئاوا، پاسخ بطلبیم. پیروزی برای مردم کورد و متحدینش در روژئاوا، پیروزی همه‌ی آن کسانی است که خواهان آینده‌ای عاری از تسلط این دو روی سکه‌اند. عاری از بنیادگراها و امپریالیست‌ها.

* شامل لزبین‌ها، گی‌ها، بای‌سکچوال، ترانس‌سکچوال و ترانس‌جندر

درک وال، مسئول هماهنگی بخش بین‌المللی حزب سبز انگلیس و ولز است. او در زمینه‌ی اقتصاد سیاسی فعالیت می‌کند. بنیان‌گذار چپ سبز و شبکه‌ی ضدسرمایه‌داری حزب سبز است.

منبع: [سایت اوپن دموکراسی](#)

من الجوف